

H.1. HOE HET ALLEMAAL BEGON; CASABLANCA 1970

Ergens in Casablanca, in één of andere vage geboortekliniek kwam ik ter aarde. Dochter van een Marokkaanse vader en een Nederlandse moeder. Als ik mijn moeder vraag naar de bevalling zegt ze altijd op zijn Rotterdams: “Meid, dat weet ik niet meer, ik weet niet wat ze me daar gegeven hebben, maar ik was helemaal weg en heb van de geboorte niks gemerkt. Je hing ineens ondersteboven in de handen van die dokter!” En zo begon mijn leven als allochtoon. Het gebed van de imam vanuit de moskee minaret overstemde mijn babygekrijs. Mijn moeder helemaal van de wereld en mijn vader ... ja, waar was mijn vader op dat moment?

Tilburg 2025

Mijn vader is er niet meer. Vanochtend, rond een uur of zeven, ontving ik een koud appje van de tweede vrouw van mijn vader, niet zijnde mijn moeder: “Goedemorgen Sjaantje jou vader is overleden.” Dat was het dan; mijn lieve, oude, versleten, opgebrande, zichzelf vergiftigende papa is overleden. Uitgezaaide kanker waardoor zijn lichaam de dialyse, die hij al jaren onderging, niet meer aankon. Het zou nog een kwestie van dagen zijn, vertelde de huisarts bij ons afscheid. De huisarts kreeg gelijk; het heeft vier dagen geduurd.

Ik voel de behoefte om mijn verdriet van me af te schrijven. Over mijn mooie en complexe jeugd, over de worsteling met de islam, over de band met mijn vader. Gewoon vanuit respect voor hem, maar ook om te illustreren hoe het voelt om als kind en als volwassene toch altijd tussen twee culturen te leven. Dit terwijl ik me toch echt Nederlandse voel! Ik denk dat velen zich in mij

zullen herkennen. Dus ik rouw en schrijf een boek. Gewoon omdat dat moet op dit moment!

Rijke officierszoon wordt Marokkaanse gastarbeider in Nederland

Op zijn 22ste kwam mijn vader uit Casablanca (“*Dar Beida*”, zei hij altijd) naar Nederland, omdat daar werk was. Velen gingen hem voor en werden hartelijk welkom geheten in dit mooie platte land waar alles zo netjes en goed geregeld was. Mijn vader was een knappe, jonge, best Westers ogende man met een mediterrane tintje. Hij sprong daardoor in het oog bij mijn jonge moeder, dochter van een slager, die net zeventien was. Ze leerden elkaar kennen in dancing *Tabaris* in Rotterdam. Dancing? Ja, serieus zo heette dat vroeger. Mijn vader vertelde haar dat hij een zoon was van een Franse officier die ergens in Nice woonde. Mijn vader sprak goed Frans en het klonk allemaal aannemelijk. Mijn moeder, een slagersdochter, woonde omdat zij de verpleegkundeopleiding deed, op een kamertje in een Rotterdams ziekenhuis. Mijn vader was zeer regelmatig bij haar en nam zijn platenspeler dan mee. Hij draaide liedjes van Charles Aznavour en van Adamo, wat een romantische tijd was dat!

Muziek Adamo: Tombe la beige

Muziek Charles Aznavour: Hier encore

Mijn ouders waren dolverliefd op elkaar en van het ene kwam het andere ... mijn moeder werd al snel zwanger en hing haar verpleegkundeopleiding aan de wilgen. Toen mijn vader hoorde dat mijn moeder zwanger was, heeft hij mijn opa gelijk om haar hand gevraagd. Mijn opa vertrouwde het, hoewel hij mijn vader een leuke vent vond, niet helemaal. Hij kende mijn vader niet

eens goed. Na wat speurwerk en doorvragen naar de achtergrond van mijn vader, vroeg mijn opa die overigens niet alleen verstand had van worstendraaien en uitbenen, mijn vaders paspoort op en bleek het officierszoon verhaal een rijke fantasie te zijn geweest. Na elkaar eens diep in de ogen gekeken te hebben, kreeg mijn vader toch toestemming om te trouwen en in het voorjaar van 1970 werd het huwelijk dan ook voltrokken op het stadhuis in Rotterdam. Mijn moeder in een prachtige trouwjurk, die haar kleine zwangere buikje verhulde en mijn vader chique in jacquet en met een hoge hoed. Als een echte officierszoon!

Muziek Dalida: Paroles ... paroles

Eerste enkeltje naar Casablanca (1970)

Nadat mijn vader en moeder getrouwd waren, duurde het niet lang voordat mijn vader heimwee naar Marokko kreeg. Casablanca leek hem een prima plek om zijn, nog ongebooren, kind op te voeden. Mijn vader beschreef het leven in Casablanca aan mijn moeder als een walhalla, het paradijs was er niks bij! Aangezien mijn moeder wel in was voor een avontuur, zag ze het wel zitten. Mijn vader besloot daarom, kort na hun huwelijk, vooruit te reizen om alvast een huis te zoeken. Kort daarna vertrokken mijn zwangere moeder en mijn oma samen naar Casablanca. Niet voordat ze op Schiphol intens afscheid hadden genomen van mijn opa en mijn twee tantes.

Mijn moeder en mijn oma vertrokken dus op avontuur, maar zaten met gemengde gevoelens in het vliegtuig. Langs de ene kant waren ze benieuwd naar de nieuwe toekomst, maar aan de andere kant was er veel verdriet in de wetenschap, dat het afscheid tussen mijn moeder en mijn oma ook aanstaande was. Mijn oma zou weliswaar een paar weken in Marokko blijven,